Nejčastější diagnóza u logopeda – vývojová dysfázie. Chlapci ji slyší častěji

15.10.2025 - Viktorie Plívová | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

Vloni čerpalo logopedickou péči přes 93 tisíc klientů Všeobecné zdravotní pojišťovny. V drtivé většině šlo o děti a dospívající, jichž bylo přes 82 tisíc. Jen u klientů do 18 let věku jejich počet za pět let vzrostl o čtvrtinu. Nejčastěji se přitom jedná o tzv. dysfázii neboli vývojovou poruchu jazyka, která zásadně ovlivňuje komunikaci, učení i sociální vztahy dětí i dospělých. Tiskovou zprávu vydáváme právě při příležitosti Světového dne vývojové dysfázie (17. října).

„V loňském roce jsme hradili péči klinického logopeda 82 tisícům dětských klientů a zhruba 11 tisícům dospělých. Devět z deseti pacientů tak tvoří děti a mladiství do 18 let, častěji to byli chlapci, kterých bylo přes 51 tisíc," říká **Jan Bodnár**, náměstek ředitele VZP ČR pro zdravotní péči, a připomíná, že počet těchto dětí každoročně roste: „Za posledních pět let vzrostl celkový počet takto léčených klientů mladších 18 let dokonce o čtvrtinu. Celkem loni VZP uhradila za tuto péči 438 milionů korun, zde se bavíme o růstu v průběhu pěti let dokonce o 60 %."

Nejčastěji se léčba týkala onemocnění z kategorie neurovývojových poruch, které jsou geneticky podmíněné a u pacienta se často vzájemně prolínají. Jde především o vývojovou poruchu jazyka (vývojovou dysfázii, DLD), dále poruchu artikulace (dítě nevyslovuje sykavky nebo R), poruchu fonologie (dítě zaměňuje nebo nevyslovuje více hlásek) a myofunkční poruchu (nerovnováha svalů v ústech).

Emoční a sociální dopady

Pro všechny diagnózy v odbornosti klinická logopedie je typické, že děti jsou emočně a sociálně zranitelnější, dráždivější a častěji úzkostné. „Jejich mozek dozrává pomaleji a strukturální či funkční změny pak negativně ovlivňují rozvoj emočně-sociálních kompetencí. K tomu se přidává vliv prostředí, tedy dnešní rychlé tempo, vysoké nároky na rodiče, stres a neustálá přítomnost technologií," říká **Barbora Richtrová**, předsedkyně Asociace klinických logopedů, a doplňuje, že poruchy jazyka a řeči se obecně týkají až 20 % populace. Vývojovou dysfázií trpí 7–15 % lidí. „To má zásadní vliv na funkční komunikaci, porozumění, kritické myšlení a schopnost vzájemného naladění. Pokud lidé nerozumí nuancím jazyka a berou věci doslova, promítá se to i do celkového fungování společnosti."

Vývojová dysfázie

Děti s vývojovou dysfázií mívají obtíže s porozuměním i osvojováním jazyka. Často jsou proto mylně považovány za méně schopné nebo neochotné spolupracovat. Jejich obtíže však pramení z narušeného jazykového systému v mozku, nikoli z nedostatku inteligence či snahy. Bez podpory se tyto potíže promítají nejen do školních výsledků, ale i do navazování přátelských vztahů. Jazyk je totiž základním nástrojem nejen komunikace, ale i sociálních vazeb.

Vývojová dysfázie obvykle s věkem sama nezmizí. U mnoha lidí přetrvává i v dospělosti a ovlivňuje jejich vzdělávací dráhu, pracovní možnosti, sociální dovednosti i sebevědomí. Včasná diagnostika a péče klinického logopeda přitom mohou prognózu výrazně zlepšit. Podpora ve škole (například prostřednictvím jasných pokynů, vizuálních pomůcek či vhodných metod) pomáhá předcházet

školním neúspěchům. Nezastupitelnou roli má i spolupráce rodiny, logopedů a pedagogů, která je klíčová pro rozvoj jazykových schopností i posílení sebevědomí dítěte.

Počet klientů VZP do 18 let v odbornosti klinická logopedie.

	Počet klientů do 18 let	Náklady v tis. Kč
2020	65 553	273 565
2021	67 756	275 186
2022	74 199	328 788
2023	78 899	374 024
2024	82 383	438 474

Asociace klinických logopedů se letos rozhodla připojit ke Světovému dni vývojové dysfázie, a hlavně k osvětě o této poruše, která je častější než ADHD či porucha autistického spektra. „Málo se o ní v odborné i laické veřejnosti mluví a šíří se o ní mylné informace, například, že viníky jsou rodiče, kteří se málo dětem věnují. Tento a další mýty je nutné vyvrátit, aby lidé s DLD získali pochopení a systémovou podporu," říká **Barbora Richtrová**. Součástí osvěty jsou přednášky a doprovodné akce, například rozsvícení významných budov všude po světě. V České republice například Petřínské rozhledny, Mariánského sloupu v Jaroměři a radnic v Olomouci a v Plzni. Asociace k problematice také spustila webové stránky www.dldday.cz.

Viktorie Plívová
tisková mluvčí

https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/nejcastejsi-diagnoza-u-logopeda-vyvojova-dysfazie-chlapci-ji-slysi-casteji